

INDEX GEOGRAPHICUS

A-Á

Aknaszlatina Kárpátaljai település jelenleg Ukrajna területén.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Albánia Nyugat-balkáni ország.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Amerikai Egyesült Államok (gyakran mint Egyesült Államok, angol rövidítése: USA=United States of America), szövetségi állam Észak-Amerikában.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Anglia Nagy-Britannia (Nagy-Britannia és Észak Írország Egyesült Királysága) része, a Brit-szigetek nagyobbik szigetén helyezkedik el Wales és Skócia társaságában, lakóinak anyanyelve angol.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

B

Balaton Magyarország legnagyobb tava. Sekély vizű, viszonylag keskeny és hosszú tó, amely a Dunántúl közepén helyezkedik el kelet-nyugati irányban. Az ország és Közép-Európa egyik legkedveltebb üdülőhelye.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Balkán az európai kontinens egyik félszigete, amely a Kárpátok déli vonulatától és a Szávától délre eső félszigetet foglalja magában, az Adria, a Földközi-tenger, az Égei-tenger, a Márvány-tenger és a Fekete-tenger határolja. Ázsiától a Boszporusz és a Dardanellák választják el.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Baranya háromszög a Dráva és a Duna találkozási pontja közötti földrajzi egység, jelenleg Horvátország területén.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Belgrád Lásd Nándorfehérvár

Bled Szlovéniai üdülőhely. Itt írták alá 1938. VIII. 29.-én a Bled-i egyezményt, melyben a kisantant államok elismerték Magyarország fegyverkezési jogát.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Bolivia A Dél-Amerika-i kontinens nyugati hegyvidékes részén, a déli féltekén fekvő, Chlie, Peru, Argentína, Paraguay és Brazília által határolt állam.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Bosznia-Hercegovina nyugat balkáni tartomány, melyet az Osztrák-Magyar Monarchia 1878-ban okkupált, majd 1908-ban annektált. Bosznia-Hercegovinát az Osztrák-Magyar Monarchia két társországa az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság közösen kormányozta. A tartomány felett a közös pénzügyminiszter diszponált. A tartomány közigazgatási költségeit a tartománynak kellett fedeznie. Ezért az nem tartozott a delegációk hatáskörébe. Plusz kiadás esetén a hozzájárulást a két országgyűlés közösen adta meg. Az annektálás után a helyzet lényegesen nem változott. Bosznia-Hercegovina igazgatásában a dualizmus elve érvényesült. A tartomány nem tartozott sem az Osztrák Császársághoz, sem a Magyar Királysághoz, és önálló harmadik egységet sem alkotott. A tartomány hadügyi kérdéseit az uralkodói felségjog alapján intézték. Az Osztrák-Magyar Monarchia felbomlása után a tartomány a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, majd Jugoszlávia részévé vált. Önállóságra Jugoszlávia felbomlása után tett szert.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

Budapest Magyarország fővárosa, 1872-ben Óbuda, Buda és Pest egyesítésével jött létre.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

C-Cs

Columbia Dél-Amerika észak-nyugati részén elterülő ország. Venezuela, Brazília, Equador, Panama, valamint a Csendes-óceán és a Karib-tenger határolja.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Constantinapolis A mai Isztambul elnevezése az ókori Római Birodalomban.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

D

Debrecen a trianoni békediktátummal elcsatolt Hajdú és Bihar vármegye maradványain létrejött Hajdú-Bihar vármegye székhelye.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Dél-Amerika Az amerikai kontinens döntő többsége az egyenlítőtől délre helyezkedik el. A Csendes-óceán, az Atlanti-óceán és a Karib-tenger határolja, az amerikai kontinens északi részével keskeny földnyelv köti össze melyet a Panama-csatorna szel ketté.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Délvidék A Duna-Tisza köze és a Tiszántúl Szeged alatti része. Az eredetileg színmagyar lakosságot a törökök szinte teljesen kipusztították. Helyükre a Habsburgok szerbeket, illetve románokat telepítettek. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — részben Romániához részben Szerbiához tartozik. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a szerb-magyar viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Duna Közép-Európa legnagyobb folyója, a Bajorország-i Fekete Erdőben ered és a Fekete Tengerbe torkollik, Németországot, Ausztriát, Szlovákiát, Magyarországot, Szerbiát, Romániát és Bulgáriát is érinti. A történelmi Magyarország területére a Dévényi Kapunál lépett be és a Vaskapunál hagyta el. Hagyományos kereskedelmi és hadi útvonal.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

E

Erdély A történelmi Magyarország Keleti, a Kárpátok és a Bihari-hegység által övezett tájegysége, jelenleg Romániához tartozik. A trianoni békediktátum óta a román hatóságok változó erősségű magyarelles politikával igyekeztek a magyar lakosság létszámát csökkenteni, befolyását mérsékelni. Az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a magyar-román viszonyt. Az erdélyi magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

PARÁDI József: Pénzügy a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

Európa az Atlanti Óceán, a Földközi és a Fekete Tenger, a Kaukázus, a Kaszpi Tenger továbbá az Ural és az északi Jeges Tenger által határolt kontinens.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószerek-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Európai Unió A XX. század második felében kialakuló, majd fokozatosan gyarapodó államszövetség, amely Kelet-Európa kivételével szinte kontinenst magába foglalja. Magyarország 2004-ben csatlakozott az Európai Unióhoz.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószerek-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Észak-Erdély a második bécsi döntéssel a Magyar Királysághoz visszacsatolt terület (1940-1944).

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

F

Felvidék A történelmi Magyarország északi hegyvidéke. Jelenleg a Kisalföld északi részével együtt alkotja Szlovákia területét. A trianoni békediktátummal elcsatolt felvidéken és Kisalföldön élő magyarságot a csehszlovák állam igyekezett kiszorítani a térségből, különösen erősen jelentkezett ez a szándék a második világháború nyomán. Ezek az atrocitások beármýékolják a szlovák-magyar viszonyt. A felvidéki magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Fiume 1918-ig a Magyar Szent Korona csatolt teste, Adria parti kikötőváros, jelenleg Horvátország területén.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

G-Gy

Galánta Felvidéki város Pozsony vármegyében, jelenleg Szlovákia területén.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Győr A trianoni békediktátum által elcsatolt, Győr vármegye, Moson vármegye és Sopron vármegye maradványainak egyesítéséből létrehozott Győr-Moson- Sopron vármegye székhelye.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

H

HABSBURG-birodalom (Lásd Habsburg-monarchia.)

HABSBURG-monarchia a HABSBURG-ház Közép-Európában uralkodó tagjai által uralt területek összessége. A dualizmus időszakában az Osztrák-Magyar Monarchia nem hivatalos, szinonim kifejezése.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapítá-

sának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határőrizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

Harmadik Német Birodalom a HITLER Adolf által vezetett Németország hivatalos elnevezése.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Horvátország Magyarország déli szomszédja, 1920-ig a Magyar Királyságban autonómiát élvező ország. Eredetileg a Dráva és a Száva közötti területet magába foglaló térséget magyarok lakták, akiket a török csapatok kipusztítottak, helyükre horvátok települtek, így vált a korábban a Száva és Adria közötti Horvátország Horvát-Szalvón országgá, amely már a szlávok által benépesített Dráva-Száva közt, is magába foglalta. A dualizmus időszakában Dalmácia még nem képezte Horvát-Szalvón ország részét, hanem az osztrák örökös tartományok egyike volt, hasonlóan az Isztriai félszigethez. Az első világháború után a Horvát-Szalvón elnevezést Horvátország név váltotta fel, amely magába Horvát-Szalvón országot és a hozzá csatolt Dalmáciát és Isztriát is. A trianoni békediktátum után a Szerb-Horvát-Szlovén Királyság, majd Jugoszlávia tagállama, 1941-1945 között önálló, majd ismét Jugoszlávia része, végül 1991 nyaratól újra független állam.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárőrizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határőrizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

Horvát-Szalvón Ország Lásd Horvátország

I-Í

India Szövetségi állam Dél-Ázsiában, a Föld második legnépesebb országa jelenleg.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Irán Az Indiai-óceán és a Kaszpi-tenger között elterülő stratégiai jelentőségű hegyes vidéken fekszik. Lakóinak döntő többsége az ókori perzsák leszármazottai, a mohamedán vallás követői. Gazdag nyersanyagkészletekkel rendelkezik.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Istanbul Lásd Constatinapolis.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

J

Jugoszlávia nyugat Balkán szláv népei által lakott térség. Az első világháború után keletkezett Szerb-Horvát-Szlovén Királyság néven, amely a két világháború között a Jugoszláv Királyság nevet vette fel. A második világháború során felbomlott, majd ismét egyesült Jugoszláv Szocialista Köztársaság néven, amely 1992-2006-ig folyamatosan felbomlott a Jugoszláviában élő szláv népek önálló nemzeti államaivá. Jelenleg — a trianoni békediktátum nyomán — az alföld déli része a többszörösen átalakult Szerb-Horvát-Szlovén Királyság egyik utódállamához a Szerb Köztársasághoz tartozik. Az Alföld déli részébe betelepített szerb lakosság az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc, az 1918-1919-es forradalmak és a második világháború során tömeges és drasztikus gyilkosságokat követtek el a magyar lakossággal szemben. A szerb hatóságok a Délvidék-i magyar lakosság beolvadására törekedtek.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

K

Kárpátalja Korábban Ruszka Krajna néven ismert, döntően magyarok, ruszinok és ukránok által lakott terület, a történelmi Magyarország része, amely a történelmi magyar vármegyék közül Ung, Bereg, és Máramaros vármegyék döntő többségére terjed ki. A Kárpátok és a Tisza felső folyása közötti terület. A trianoni békediktátummal Csehszlovákiához csatolták, amely 1939-ben visszatért az anyaországhoz, majd az 1947. évi párizsi békediktátum a Szovjetunióhoz csatolta. Jelenleg Ukrajnának a Kárpát medencébe ékelődő nyúlványa. Ukrajna felől a Kárpátok hegysége, a többi oldalról pedig Szlovákia, Magyarország és Románia határolja. A második világháborút követően a megszálló szovjet csapatok tömegesen hurcolták el a magyar lakosság akiknek a döntő többsége elpusztult. Ezek az atrocitások beárnyékolják a ukrán-magyar viszonyt. A kárpátaljai magyarok küzdenek a nemzeti jogai maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Koszovó független köztársaság a Balkán-félszigeten, amelyet a világ országai csak részben ismertek el.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Közép-Kelet-Európa Közép-Európa azon része, amely a Szovjetunió érdekszférájába tartozott a Varsói Szerződés felbomlásáig.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

L-Ly

Libanon Kisázsiai ország a Földközi-tenger keleti partján Szíriával, Izraellel és a Földközi-tengerrel határolt területen fekszik.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Ljubjana Szlovénia fővárosa.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Lőkősháza Bihar vármegyei település.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

M

Magyar Királyság Lásd Magyarország

Magyarország. Államformák: 898-tól a honfoglalást követően a hét magyar törzs szövetsége, majd 1000-tól, az államalapítástól 1918-ig Magyar Királyság, 1918. november 16.-ától Magyar Népköztársaság, 1919. március 21.-étől Tanácsköztársaság, 1919. június 23.-ától Magyarországi Szocialista Szövetséges Tanácsköztársaság, 1919. augusztus 2.-ától Népköztársaság, 1919. augusztus 8.-ától Magyar Királyság, 1946. február 2.-ától Magyar Köztársaság, 1949. augusztus 20.-ától Magyar

Népköztársaság, 1989. október 23.-ától Magyar Köztársaság. A XX. század elején rabló, imperialista békediktátummal területének mintegy 2/3-át lakosságának több mint a felét elcsatolták. A trianoni békediktátum előtti Magyarországot tekintjük a történelmi Magyarországnak, amely magába foglalta a Magyar Szent Korona alá tartozó területeket azaz a Kárpát-medencét, amely több, mint 1000 éven át gazdasági földrajzi és kulturális egységet alkotott. A trianon utáni Magyarországot pedig többféle elnevezéssel is szokás jelölni például, kismagyarország, közpálymagyarország stb.. A történelmi Magyarországon csaknem 283 000 km² területén mintegy 20 000 000 lakos élt. A trianoni békediktátum nyomán az ország területe 93 000 km²-re, lakóinak száma pedig 8 000 000 főre csökkent. A Kárpát-medencében élő magyar etnikum közel egyharmada került kisebbségi sorba az átrajzolt határokból következően. A magyar nemzet elcsatolt részei azóta a kisebbségi jogaitól többé-kevésbé megfosztottan, a többségi nemzet beolvasztási kísérletei között éli életét. Ez a helyzet a térség viszálykodásainak a melegágya. A sovinszta politikai csoportosulások tevékenysége nehezíti a Kárpát-medence fejlődését, egyben pedig akaratlanul kedvez a külső hatalmi befolyások erősödésének.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizetire való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

magyarországi tanácsköztársaság Lásd Magyarország

Miskolc a trianoni békediktátummal Magyarországtól elcsatolt Borsod vármegye, Abaúj vármegye és Zemplén vármegye maradványainak egyesítésével keletkezett Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye székhelye.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Mohács város Baranya vármegyében.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Muraköz A Mura és a Dráva közötti terület, amelynek a centruma Csáktornya. A történelmi Magyarország Zala Vármegyéjének déli területét alkotta. Jelenleg Szlovéniához tartozó terület. A trianoni békediktátum által a délszláv Szerb-Horvát-Szlovén Királysághoz, majd utódállamaihoz tartozó térségben igyekeztek a magyar lakosságot kiszorítani, illetve befolyását csökkenteni. Az önálló Szlovén állam létrejötte óta a magyarság helyzete jelentősen javult, ugyan de a muraközi magyarok jelenleg is küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

N-Ny

Nagy-Britannia Lásd Anglia

Nándorfehérvár A városban lévő vár a magyar végvári rendszer részét alkotta, ahol HUNYADI János vereséget mért a hódító török csapatokra. Ennek a tiszteletére szólnak a keresztény világban délben a harangok. Délvidéki Duna parti település jelenleg Belgrád néven Szerbia fővárosa.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószér-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Német Császárság Középkori eredetű állam, amely szuverén fejedelemségekre bomlott, azonban a császárságot, mint formát megtartotta. A Német Császárságot porosz vezetéssel egyesítették újra a XIX. században. Az első világháború nyomán Németországban a császárság megszűnt.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Németország A germán törzsek szálláshelyeinek területén alakult ki a római Birodalom szétzilálásakor a germán szövetség, amelyből kifejlődött a Német-Római Császárság. A német nyelvterület politikai egysége azonban fokozatosan felbomlott, így számos független ország keletkezett. Laza irányítást biztosított azonban az úgynevezett választófejedelmek által választott német-római császár léte. E tisztséget hosszú időn át a HABSBURGOK töltötték be. 1871-ben jött létre porosz vezetéssel az úgynevezett kis német — Ausztria nélküli — egységen nyugvó német császárság. Az első világháború után a császárság köztársasággá alakult. Az Adolf HITLER által vezetett úgynevezett III. Birodalom hozta létre a nagy német — Ausztriát is magába foglaló — egységet. A II. világháború után. Németországtól, mint vesztes országtól elcsatolták Kelet-porországot az úgynevezett protektorátusait és Ausztriát. Az elcsatolt területeken csupán Ausztriában maradt meg a német ajkú lakosság. A többi részeken a németeket elűldözték, vagy megsemmisítették. A porosz vezetéssel létrehozott kis német egység területén pedig két államot hoztak létre, a nyugati országok felügyelete alatt álló Németországi Szövetségi Köztársaságot és a keleti részen a Szovjetunió felügyelete alatt álló Német Demokratikus Köztársaságot. A Szovjetunióban és Szövetségeseinél a pártállami berendezkedés összeomlása nyomán a Német Demokratikus Köztársaság egyesült a Németországi Szövetséges Köztársasággal 1990. X. 3.-án. A Németországi Szövetségi Köztársaság az Európai Unió legerősebb tagállama.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószér-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Nyugat-Európa, Európa nyugati fele, a Varsói Szerződés felbomlásáig az úgynevezett vasfüggöny túloldalán elhelyezkedő országok gyűjtőfogalma volt, azonban gyakorta alkalmazzák a Magyarországtól nyugatra fekvő államok megnevezésére is.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószér-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

O-Ö

Oroszország Kelet-Európában és Észak-Ázsiában elterülő állam, 1917 és 1992 között a Szovjetunió vezető tagköztársasága. A Szovjetunió-t megelőző időszakban Oroszország elnevezése Orosz-Birodalom, amely fokozatosan terjedt ki Európa keleti területére, majd belső- és északázsiai térségekre is. Lakóinak többsége orosz. Államformája abszolút monarchia, az ország élén a cári család családfője állt.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Osztrák Császárság a HABSBERG-dinasztia Közép-Európában fekvő tartományainak összessége, a Magyar Szent Korona alá tartozó területek kivételével.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határörizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

Osztrák-Magyar Monarchia (Österreichisch-Ungarische Monarchie) Ausztria-Magyarországnak nevezték az 1848-1849-es magyar forradalmat és szabadságharcot leverő Habsburg hatalom kormányzása alatt álló területeket. A kiegyezést követően az Osztrák-Magyar Monarchia létrejötté után is használatos volt e kifejezés a köznyelvben még egy ideig. A kiegyezéssel jött létre az Osztrák-Magyar Monarchia, amely az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság 1867 és 1918 között fennálló olyan szövetsége, amelyben a két társország bizonyos ügyeit közösen, a többit pedig önállóan intézte. A közös ügyek közé tartoztak a Pragmatica Sanctio-ból származó ügyek (külügy, hadügy és a finanszírozásukra szolgáló pénzügy), hitelügy. Ehhez az ügyrendszerhez csatlakoztak a dualisztikus ügyek azaz a vám- és kereskedelmi szövetség, valamint a nem közös de lehetőleg egyetértőleg intézendő ügyek (közvetett adózás, vasút, hajózás, posta, pénzügy). A dualisztikus ügyek a közös ügyektől — vagy ahogyan a magyar kiegyezési törvényben található a közös érdekű viszonyoktól — abban különböztek, hogy a közös ügyek tekintetében kizárólag közösen járhatott el a két ország, a dualisztikus ügyek körében pedig, ha nem jött létre a társországok között közös megállapodás a két ország önállóan is eljárhatott.

Az Osztrák-Magyar Monarchiának nem volt közös államfője és kormánya. Mindkét állam legfőbb közjogi méltóságát az osztrák császári és a magyar királyi tisztséget egy természetes személy I. Ferenc József töltötte be. Közös kormány ugyan nem létezett, azonban a közös ügyek intézése céljából közös minisztériumok működtek, amelyek élén közös miniszterek álltak, külügy-, hadügy- és pénzügyminiszter. E miniszterek értekezleteit — amelyben a két társország miniszterelnöke és a társországoknak a tárgyalási témában érintett miniszterei is részt vettek — hívták közös minisztertanácsnak. Amennyiben a közös minisztertanácsban az uralkodó elnökölt az üléseket koronatanácsnak nevezték. A közös minisztereket az uralkodó a két társország országgyűlésétől függetlenül nevezte ki és mentette fel. A közös miniszterek az uralkodónak tartoztak felelősséggel.

A közös költségeket a delegációk hagyták jóvá. A delegációk a két társország országgyűléseinek a bizottságai voltak, amelyeket az országgyűlések felhatalmaztak a közös költségvetés megállapítására. A közös költségvetésre a javaslatot a közös pénzügyminiszter terjesztette elő az indokláshoz pedig a közös külügy- és hadügyminiszter is csatlakozott. A hatvan tagú delegációkat egy évre választották. A magyar delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját a főrendiház küldte. A magyar delegáción belül öt horvátországi képviselőnek kellett lennie négynek a képviselőházból egynek pedig a főrendiház tagjai közül. Az osztrák delegáció negyven tagját a képviselőház, húsz tagját pedig az urak háza választotta. Csehország tíz, Gallícia hét, Morvaország négy, Alsó Ausztria három, Felső Ausztria kettő Steyer kettő, Tirol kettő a többi tartomány pedig egy-egy tagot küldött a delegációba. A delegációk évenként felváltva Bécsen és Budapesten üléseztek. Egyet nem értés esetén a delegációk tekintetében az uralkodónak nem volt döntési joga.

A közös költségek fedezésére a vámbevételek voltak hivatottak. A fennmaradó résznek a két társország közötti megosztási arányáról pedig a két országgyűlés döntött. Ezt az arányt kvótának nevezték. A kvótát meghatározott időre állapították meg. A kvóta megállapítása érdekében a két országgyűlés bizottságot küldött ki a téma egyeztetése céljából. Abban az esetben, ha a két országgyűlés nem tudott megállapodni, az uralkodónak volt döntési joga. Mivel a Magyar Királyság gazdasága dinamikusabban fejlődött a bevételei is gyorsabban nőttek, mint az Osztrák Császárságé. Ebből fakadóan pedig a közös költségek fedezésében a magyar arány nőtt. 1873-ban a magyar arány 31.4%, 1917-ben pedig 34.4% volt.

Az Osztrák-Magyar Monarchia területe a történelmi Magyarországot és az Osztrák Császárságot foglalta magába, amely ebben az időben kiterjedt a mai Ausztrián túl a mai Cseh Köztársaságra és a mai Lengyelországra azon részére, amelynek a történelmi elnevezése Gallícia, továbbá Bukovinára valamint az Osztrák Császárság és a Magyar Királyság közös irányítása alatt álló Bosznia-Hercegovinára. Az Osztrák Császársághoz tartozott még a Dalmát tengerpart is Fiume kivételével, amely a Magyar Királyság részét alkotta.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapítá-

sának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határőrizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

P

Pakisztán, állam Dél-Ázsiában.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Peru A Dél-Amerika-i kontinens nyugati részén, a déli féltekén fekvő, Ecuador, Chile, Bolivia, Brazília és Columbia által és a Csendes Óceán által határolt állam.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Pécs Baranya vármegye székhelye.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

R

Rábafüzes Vas vármegyei település.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Románia Magyarországgal határos ország. A trianoni békediktátum Romániának jutatta a történelmi Magyarország mintegy egyharmadát több millió magyar ajkú lakossal. Románia a XIX. század utolsó negyedében jött létre havasalföldi és moldáviai fejedelemségek egyesülésével, Román Királyság néven amely államforma 1945-ig működött. Az 1848-1849-es, 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a román fegyveresek. Ezek az atrocitások és a román pártállam időszakában megvalósuló magyarellenes magatartás beárnyékolják a magyar-román viszonyt. A román hatóságok a magyar nemzetiség beolvasztására törekedtek. A romániai magyar nemzetiség az ország Európai Unióhoz történő csatlakozása után is küzd a nemzetiségi jogai maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határőrizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

S-Sz

Sóvár a trianoni békediktátum következtében elcsatolt sáros vármegyei település.

SZABÓ Andrea: A Magyar Királyi Pénzügyőrség rangrendszere 1867-1947. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 107-126.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szeged Csongrád vármegye székhelye, Tisza parti város.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

MÉSZÁROS Balázs: A Magyar Királyi Pénzügyőrség egyenruházata és felszerelése 1919-1944. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 25-44.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szerbia A szerbek már a középkorban államot hoztak létre a Balkánon. A török hódítók kiűzése után az elnéptelenedet Dél-Alföld-i területekre szerbeket telepítettek. A Habsburgok a magyar ellenállás egyik ellenszereként támaszkodtak a betelepített szerbekre. A trianoni békediktátum a Szerb Királysághoz csatolta Magyarország Dél-Alföldi területeit, közel 1 000 000 főnyi magyar lakossal. Ekkor a Szerb Királyság átalakult a vele egyesülő volt Osztrák-Magyar-Monarchia-i területekkel Szerb-Horvát-Szlovén Királysággá, melyet később Jugoszláviának neveztek. A szerb hatóságok a magyar földbirtokosoktól elkobzott földeket a betelepített szerbek között osztották föl, így a magyar lakosság jelentős része földönfutóvá vált. Az 1848-1849-es, az 1919-es és 1945-ös fegyveres harcok kapcsán a magyar lakossággal szemben tömeges és brutális gyilkosságokat követtek el a szerb fegyveresek. Ezek az atrocitások beárnyékolják a magyar-szerb viszonyt. A szerbiai magyarok küzdenek a nemzetiségi jogaik maradéktalan elismeréséért és gyakorlati megvalósításáért.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

PARÁDI Ákos: A Magyar Királyi Pénzügyőrség teendői a katonai határőrizetre való áttérés időszakában. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 45-58.p.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Székesfehérvár Fejér vármegye székhelye, a középkorban huzamosabb ideig az ország fővárosa.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Szófia Bulgária fővárosa.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Szombathely Vas vármegye székhelye.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

T-Ty

Tihany Balatonfelvidéki település.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „A pénzügyőrség történe-

te. *A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Török Birodalom Közép-keletre, Észak-Kelet-Afrikára és Európa délkeleti részére kiterjedő, a mohamedán hitet erőszakosan terjesztő birodalom, amely a XV. századtól fokozatosan gyarapodott és az első világháború során semmisült meg.

PARÁDI József: Pénzügyi a dualizmuskori magyar békehatárörizetben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 93-106.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Törökország Kis-ázsiai állam (néhány kormányzósággal az Európai kontinensen). A Török-birodalom felbomlása után jött létre, melynek során szétválasztották az iszlám egyházat a világi államtól.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

Trianon Párizs melléki kastély, ahol az első világháború után Magyarországra erőltetett békediktátumot aláírták.

SZIGETVÁRI Oszkár: Nyomozó tevékenység a Magyar Királyi Pénzügyőrségnél. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 127-140.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

U-Ü

Ungvár Kárpátaljai település jelenleg Ukrajna területén.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

V-W

Vérmező A budai várhegy alatt a nyugati oldalon elterülő sík terület, amely a kivégzések helyszínéről kapta az elnevezést. A két világháború között kedvelt sétalovagló hely volt. A II. világháború után magasságát jelentősen megemelték, mivel a rommá lőtt Budai Vár törmelékét ide hordták. Ezt követően parkként funkcionál.

PARÁDI József: Magyar rendvédelem 1919-1941. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, XXVII.évf. (2017) 54.sz. 59-92.p. HU-ISSN 1216-6774.

Z-Zs

Zágráb Horvátország fővárosa.

ERDŐS Ákos: A Vám- és Pénzügyőrség kábítószer-ellenes tevékenysége a rendszerváltást követő első évtizedben. *Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis)*, HU-ISSN 1216-6774. XXVII.évf. (2017) 54.sz. 15-24.p. A tanulmány korábbi változata 2017. október 27.-én, Budapesten hangzott el a Szemere Bertalan Magyar Rendvédelem-történeti Tudományos Társaság által szervezett rendvédelem-történeti tudományos konferenciasorozatnak a „*A pénzügyőrség története. A Magyar Királyi Pénzügyőrség alapításának 150 éves évfordulója.*” című XXXII. konferenciáján. A publikált tanulmány az előadás javított, bővített és átdolgozott változata.